

VÀI SUY NGHĨ VỀ VAI TRÒ CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG GIA ĐÌNH

Trần Thu Hương

Văn phòng Đại học Quốc gia Hà Nội

Dường như ngay từ khi sinh ra người phụ nữ, tạo hoá đã trao cho họ nhiệm vụ vô cùng lớn lao và cũng vô cùng khó khăn đó là thiên chức của một người chăm lo tổ ấm gia đình. Mỗi gia đình là một tế bào của xã hội, xã hội muốn phát triển không thể không phụ thuộc vào sự phát triển bền vững và lành mạnh của mỗi gia đình. Trong gia đình, phụ nữ đóng một vai trò vô cùng quan trọng, người phụ nữ là người khơi dậy và gìn giữ ngọn lửa ấm cúng trong gia đình, dung hoà các mối quan hệ của từng thành viên, là người con dâu hiếu thảo, là người vợ biết sẻ chia, là người mẹ dịu hiền mẫu mực của con cái.

Trong cuộc sống hiện đại, nhịp sống cuốn cuộn chảy với hàng ngàn điều phải quan tâm, người phụ nữ với tâm hồn nhạy cảm thiên phú, một mặt thích ứng rất nhanh với môi trường xã hội, mặt khác vẫn phải có những cố gắng lớn lao để hoàn thiện mình trên nền của những giá trị đạo đức được đúc kết tự ngàn xưa là: công, dung, ngôn, hạnh, chân, thiện, mỹ.

Ở cơ quan, việc sắp xếp công việc cho khoa học để vừa không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn vừa làm tốt phần việc của mình một cách không thụ động để thực hiện mục tiêu cuối cùng là hoàn thành tốt công việc được giao là một việc không đơn giản. Để làm được điều này đòi hỏi người phụ nữ phải vượt qua được tư tưởng "an phận" - một thứ "bùa ngải" mà cán bộ công chức rất dễ mắc phải trong quá trình làm việc và phải có một lòng nhiệt thành tìm tòi những hình thức và phương pháp mới trong công việc. Một số phụ nữ cũng chịu một áp lực tâm lý khá nặng nề là tâm lý sợ bị coi thường, sợ mình trì trệ, không theo kịp

bước tiến của thời đại, tâm lý quan tâm đến thái độ yêu ghét của lãnh đạo, của các đồng nghiệp... góp thêm một phần vào bộn bề những lo toan của người phụ nữ.

Trong gia đình, một cách trực tiếp hay gián tiếp, người phụ nữ đóng vai trò "nội tướng". Sự hài hoà, ấm cúng, mối liên kết giữa các thành viên trong gia đình, nề nếp gia phong, đối trên, xử dưới... đều một tay người phụ nữ đảm nhiệm. Quan hệ đối với mẹ chồng là một vấn đề quan tâm của không ít cán bộ nữ. Rất nhiều người bế tắc, chán nản và mệt mỏi vì vấn đề này. Tôi nghĩ, "mẹ chồng, nàng dâu" tự xa xưa đã có những thành kiến, những thành kiến ấy hằn sâu vào tiềm thức mọi người một cách vô thức, ngay từ khi mới chuẩn bị làm mẹ chồng, chuẩn bị làm dâu. Do đó, để giải quyết được vấn đề này người phụ nữ phải vượt qua những thành kiến, cố gắng rút ngắn nhất khoảng cách mẹ chồng - nàng dâu và luôn đặt mình vào địa vị của mẹ chồng để cảm thông với những suy nghĩ, việc làm của mẹ chồng. Mẹ chồng có đối xử nhân hậu hay hà khắc thì con dâu cũng đối xử lại với một tấm lòng chân tình nhất, sự tận tâm, lòng vị tha và một niềm biết ơn sâu sắc người đã sinh "anh cho em". Điều đó sẽ cảm hoá bất cứ một người phụ nữ nào, bởi xét cho cùng, mẹ chồng cũng từng làm vợ, làm mẹ, cũng từng vui những niềm vui do gia đình đem lại, buồn những nỗi buồn mình trải qua và động lực để làm được việc đó không gì khác hơn là vì tình yêu thương đối với người chồng của mình, nỗi khát khao xây dựng một tổ ấm gia đình yên bình, tràn ngập niềm vui.

Đối với chồng, làm sao để mối quan hệ vợ chồng luôn là sự tôn trọng, không nhàm chán tẻ nhạt, vợ chồng sẽ chia tâm tư tình cảm cũng như công việc gia đình là cả một quá trình đòi hỏi người phụ nữ phải cố gắng rất nhiều. Trong cuộc sống gia đình, tự bản thân những người phụ nữ bằng sự nhạy cảm đặc biệt của giới mình, bằng sự tự trang bị kiến thức về mọi mặt để có thể thích ứng với mọi hoàn cảnh và hoàn thiện mình... Nhờ đó người phụ nữ sẽ có được những xử sự "xuất thần" để người chồng khi rời công sở sẽ có tâm trạng háo hức muốn trở về nhà để được thấy vợ, con và tổ ấm yêu thương của mình.

Trước đây, chế độ bao cấp đã chi phối rất nhiều tâm lực của người phụ nữ. Cảnh làm việc ở cơ quan mà cứ thấp thỏm lo làm sao để

xếp hàng mua thịt, cá, đậu... bằng ô tem phiếu, lo kinh tế gia đình bằng đồng lương ít ỏi và trăm ngàn mối lo mưu sinh nhỏ nhặt khác đã làm trì trệ cả sự nghiệp lẫn con người của người phụ nữ. Ngày nay, thời buổi kinh tế thị trường không phải không có những mặt trái của nó, một trong những mặt trái đó là một số người phụ nữ phải đối mặt với sự thiếu chung thủy của người chồng. Việc các quán cà phê ôm, mát xa, vũ trường, nhà nghỉ mọc lên như nấm sau cơn mưa đã dẫn đến tình trạng "có cung ắt phải có cầu", và khi gia đình không còn đủ sức hấp dẫn họ - một số đàn ông - thì họ sẽ dễ dàng rơi vào vòng cám dỗ hơn bao giờ hết. Thêm nữa là việc các mối quan hệ trong gia đình dễ bị "lạnh" bởi bố mẹ, con cái mỗi người mỗi việc, mỗi phong cách hay nói cách khác là quan niệm rất "hiện đại" trong lối sống, mỗi người có khoảng trời riêng của mình, ít có thời gian dành cho nhau và dành cho gia đình. Người phụ nữ sống trong xã hội hiện đại đã được giải phóng khỏi những công việc tay chân nặng nhọc, có công việc và thu nhập ổn định, có nhiều thời gian để dành cho việc chăm lo gia đình hơn, do vậy, những lời nói dịu dàng, có văn hoá, bữa cơm nóng canh ngọt hợp khẩu vị các thành viên trong gia đình, không khí ấm cúng sẽ là cầu nối để mọi người trong gia đình yêu thương và có trách nhiệm với nhau... Đó là tất cả những gì một tay người phụ nữ có thể tạo ra và sắp đặt và đó chính là bí quyết để có được một gia đình mẫu mực, hạnh phúc.

Xã hội càng phát triển càng đòi hỏi việc gìn giữ nề nếp gia phong trong gia đình. Từ chiếc nôi gia đình, mỗi người chúng ta đã lớn lên và phát triển nhân cách của mình. Một gia đình bền vững, ổn định sẽ cho ta bệ phóng vững chắc để vững bước vào đời, ngược lại, gia đình lục đục, bất hoà, các mối quan hệ lỏng lẻo: thường xuyên cãi cọ, bố mẹ ly thân, ly hôn (hiện tượng này có chiều hướng tăng vọt trong những năm gần đây)... sẽ ảnh hưởng rất xấu tới quá trình phát triển và hoàn thiện nhân cách của con cái. Nhà thơ Vương Trọng đã có một bài thơ rất cảm động viết về việc chia tay của bố mẹ và tình cảnh những đứa trẻ:

" - Nín đi em bố mẹ bận ra toà

Chị lên bẫy dõ em trai ba tuổi

Thằng bé khóc, bụng chưa quen chịu đói

Hai bàn tay xé áo chị đòi cơm

Bố mẹ đi từ sớm, khác mọi hôm
Không nấu nướng và không hề trò chuyện
Hai bóng nhỏ hai đầu ngô hẻm
Cùng một đường sao chẳng thể chờ nhau?

Biết lấy gì dỗ em nín đây
Ngoài hai tiếng "ra toà" vừa nghe nói
Chắc nó nghĩ như ra đồng, ra bãi
Sớm muộn chi rồi bố mẹ cũng về.

Mẹ bế em âu yếm, vuốt ve
Bố xách nước khi mẹ vừa nhóm bếp
Nó sung sướng vào ra tíu tít
Rồi quây quần, nôi cơm mở vung ra
Nó biết đâu bố mẹ nó ra toà
Đổi mặt nhau, đổi mặt cùng pháp lý
Chẳng phải lời năm xưa đi đăng ký
Chẳng phải lời dịu ngọt tháng ngày xa
Nó biết đâu bố mẹ nó ra toà
Là cầm cửa xé ngang tình đoàn tụ
Đứa có mẹ thì thôi, không còn bố
Hai chị em rồi sẽ mất nhau...

- Nín đi em! - Em khản giọng khóc gào

Chị máu máo, đầm đìa nước mắt
Những bố mẹ bên bờ chia cắt
Phút giây thôi, hãy nghe tiếng con mình!

Trong gia đình, phụ nữ là người thường xuyên gần gũi và trực tiếp dạy bảo con cái. Do đó họ là tấm gương trực diện nhất cho con cái học tập và noi theo.

Nuôi dạy con tốt là công việc vô cùng khó nhọc của người phụ nữ. Việc mang nặng, đẻ đau, nuôi con khoẻ mạnh chỉ là một phần rất nhỏ trong khối công việc nặng nhọc mà người phụ nữ phải đảm nhiệm. Dạy con như thế nào để nó trưởng thành và phát triển theo hướng tốt nhất luôn là nỗi trăn trở của bất cứ bà mẹ nào. Theo tôi, trước hết con em chúng ta phải được phát triển trong một môi trường gia đình lành mạnh, trong đó các thành viên trong gia đình yêu thương, tôn trọng nhau. Về phần mình, người phụ nữ phải tạo được sự kính trọng của con cái đối với mình và phải không ngừng học hỏi, tìm tòi ra những hình thức, phương pháp mới trong nuôi dạy con cái (chứ không chỉ dựa vào bản năng). Một yếu tố rất quan trọng giúp chúng ta nuôi dạy con tốt, đó là: người mẹ phải tâm lý: hiểu con, cảm thông với con, sẵn sàng chia sẻ từng niềm vui, nỗi buồn của con, có những việc làm, lời nói khiến con tin cậy và trên hết cha mẹ phải là tấm gương về nhân cách, lối sống cho con học tập.

Được sống trong một xã hội hiện đại, người phụ nữ được hưởng quyền bình đẳng, được trang bị mọi mặt kể cả về vật chất lẫn tinh thần, được trang bị cả kiến thức lẫn phương tiện để có thể làm tốt nhất vai trò của mình, do vậy, "Giỏi việc nước, đảm việc nhà" không còn là những mục tiêu xa vời đối với mỗi người phụ nữ chúng ta.

Gia đình là một đề tài rộng lớn, trong bài viết này tôi cũng chỉ xin nêu một vài suy nghĩ của mình trong quá trình làm vợ, làm mẹ với một mong muốn là xã hội chúng ta sẽ ngày càng phát triển tốt đẹp hơn khi mang trong mình những tế bào gia đình thuận hoà, yên ấm.